Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1286/2014 om faktablad för paketerade och försäkringsbaserade investeringsprodukter för icke-professionella investerare (Priip-produkter) vad gäller förordningens tillämpningsdag

[COM(2016) 709 final – 2016/0355 (COD)]

(2017/C 075/08)

Huvudföredragande: **Daniel MAREELS**

Remiss	Rådet, 17.11.2016
	Europaparlamentet, 21.11.2016
Rättslig grund	Artikel 114 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt
Ansvarig facksektion	Inre marknaden, produktion och konsumtion
Ordförandens beslut	17.11.2016 (artikel 57 – brådskande förfarande)
Antagande vid plenarsessionen	14.12.2016
Plenarsession nr	521
Resultat av omröstningen	152/1/2
(för/emot/nedlagda röster)	

1. **Slutsatser och rekommendationer**

1.1 EESK kan med tanke på omständigheterna och på de villkor som anges nedan godta kommissionens förslag om att senarelägga Priips ([1])-förordningens ikraftträdande med ett år, till den 1 januari 2018.

1.2 Priips-förordningen omfattar åtgärder som syftar till att stärka skyddet för icke-professionella kunder och investerare och återupprätta konsumenternas förtroende för sektorn för finansiella tjänster genom att öka transparensen på marknaden för produkter som riktar sig till icke-professionella investerare. I förordningen föreskrivs i synnerhet att utvecklare av paketerade och försäkringsbaserade investeringsprodukter (Priip-produkter) ska upprätta faktablad (KID ([2])).

1.3 Uppskovet medges på begäran av Europaparlamentet och en majoritet av medlemsstaterna efter att parlamentet avvisat en ”delegerad akt” ([3]) från kommissionen om Priip-produkter den 14 september 2016. Den delegerade akten syftade till att fastställa tekniska tillsynsstandarder för faktabladet om Priip-produkter på grundval av de förslag som utarbetats av de gemensamma europeiska tillsynsmyndigheterna.

([1]) Priip är en förkortning av det engelska begreppet ”packaged retail and insurance-based investment products”. På svenska talar man om ”paketerade och försäkringsbaserade investeringsprodukter för icke-professionella investerare”.

([2]) KID är en förkortning av det engelska begreppet ”key information document”. På svenska talar man om ”faktablad”.

([3]) Delegerade akter infördes genom Lissabonfördraget. I enlighet med artikel 290 i EUF-fördraget kan EU-lagstiftaren (för det mesta Europaparlamentet och rådet) till kommissionen delegera befogenhet att anta akter med allmän räckvidd som inte är lagstiftningsakter och som kompletterar eller ändrar vissa icke väsentliga delar av en lagstiftningsakt.
På så sätt kan man genom delegerade akter införa nya (icke väsentliga) bestämmelser eller senare ändra vissa aspekter av en lagstiftningsakt. Det gör att lagstiftaren kan koncentrera sig på den politiska inriktningen och målen utan att gå in alltför mycket på detaljerna eller föra ytterst tekniska diskussioner.
Överföringen av befogenheten att anta delegerade akter omfattas emellertid av stränga restriktioner. Bara kommissionen kan få befogenhet att anta delegerade akter. Dessutom kan väsentliga delar av ett område inte bli föremål för delegering av befogenhet. Vidare måste målen, innehållet, omfattningen och varaktigheten för delegeringen av befogenhet anges i lagstiftningsakten. Slutligen måste lagstiftaren uttryckligen fastställa villkoren för delegeringen i lagstiftningsakten. I detta avseende kan parlamentet och rådet föreskriva en rätt att återkalla delegeringen eller göra invändningar mot den delegerade akten. Se http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=URISERV%3Aai0032.

1.4 Kommittén har i ett tidigare yttrande ([4]) ställt sig positiv till införandet av Priip-produkter och underströk då vikten av en lagstiftningsakt som för första gången reglerar alla typer av komplexa finansiella produkter och gör dem jämförbara oavsett vilken typ av produktutvecklare det är frågan om (bank, försäkringsbolag eller investeringsbolag).

1.5 Vid samman tillfälle efterlyste kommittén på detta område en inre finansmarknad där det cirkulerar tydlig, precis, enkel och jämförbar information, och ett enhetligt, enkelt och standardiserat informationssystem som gör informationen jämförbar och begriplig och samtidigt ökar marknadens öppenhet och effektivitet ([5]).

1.6 Om man inte hade valt ett uppskov skulle enligt kommitténs uppfattning de viktigaste målen på detta område (se ovan och nedan) ha kunnat äventyras, vilket betraktas som ytterst oönskvärt. Kommittén instämmer i att den ökade transparens som föreskrivs i Priips-förordningen och harmoniseringen av skyldigheten att tillhandahålla information är till nytta för den inre marknaden för finansiella tjänster genom att det skapas lika konkurrensvillkor mellan olika produkter och distributionskanaler. Således kommer denna ordning inte bara att gynna icke-professionella kunder och investerare, utan också bidra till att förbättra konsumenternas förtroende för sektorn för finansiella tjänster. Dessutom skulle avvisandet av den delegerade akten mindre än fyra månader före texternas ikraftträdande ha lett till rättsosäkerhet och mycket allvarliga genomförandeproblem för marknadsaktörerna.

1.7 När det gäller valet av en period på ett år anser kommittén att det kan stödjas av samma skäl, särskilt som ikraftträdandet på så sätt sammanfaller med den nya Mifid II-ordningens ikraftträdande. Kommittén anser att uppskovet måste förbli en undantags- och engångsföreteelse och att den mellanliggande perioden bör användas för att anta och offentliggöra den slutgiltiga delegerade akten så snabbt som möjligt. Det gäller att så snart som möjligt skapa klarhet och säkerhet för både marknadsaktörer och icke-professionella kunder och investerare.

1.8 Kommittén anser att detta inte får äventyra Priips-förordningens mål och landvinningar. Därför måste eventuella ändringar i den delegerade akten vara förenliga med denna ram. Detta gäller särskilt som Priips-förordningen nu ska ses över redan efter ett år och eventuella frågor kan tas upp vid det tillfället, med hänsyn tagen till de första praktiska och tillsynsrelaterade erfarenheterna. Ovannämnda ändringar bör redan från början bidra till en faktisk förbättring av konsumenternas förtroende. Samtidigt bör de även fortsättningsvis överensstämma med reglerna i den framtida Mifid-ordningen.

2. **Bakgrund**

2.1 Med Europaparlamentets och rådets (Priips-)förordning (EU) nr 1286/2014 ([6]) infördes åtgärder för att öka transparensen på marknaden för produkter som riktar sig till icke-professionella investerare. Närmare bestämt ålägger förordningen utvecklare av Priip-produkter att upprätta faktablad.

2.2 Enligt förordningen har de europeiska tillsynsmyndigheterna ([7]) befogenhet att utarbeta tekniska tillsynsstandarder för faktabladets olika delar.

2.3 Efter att de europeiska tillsynsmyndigheterna översänt sina gemensamma förslag till ovan nämnda standarder till kommissionen antog denna i slutet av juni 2016 den delegerade akten för att faktiskt genomföra de tekniska tillsynsstandarderna.

2.4 Europaparlamentet gjorde i en resolution av den 14 september 2016 invändningar mot den delegerade akt som kommissionen antagit ([8]). Europaparlamentet uppmanade kommissionen att se över bestämmelserna om Priip-produkter som erbjuder flera alternativ, resultatscenarier och varningar.

2.5 Dessutom har Europaparlamentet tillsammans med en stor majoritet av medlemsstaterna begärt att tillämpningen av förordningen ska skjutas upp.

([4]) Se EESK:s yttrande (EUT C 11, 15.1.2013, s. 59), punkt 1.2.
([5]) Se yttrandet i fotnot 4, punkterna 3.2 och 2.3.
([6]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1286/2014 av den 26 november 2014 om faktablad för paketerade och försäkringsbaserade investeringsprodukter för icke-professionella investerare (Priip-produkter) (EUT L 352, 9.12.2014, s. 1).
([7]) Dvs. Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten, Europeiska bankmyndigheten och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten.
([8]) Se http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P8-TA-2016-0347+0+DOC+XML+V0//SV.

2.6 Med det aktuella förslaget till förordning föreslås det att hela ordningens ikraftträdande ska senareläggas med ett år, till den 1 januari 2018.

3. **Anmärkningar och kommentarer**

3.1 Det övergripande syftet med Priips-förordningen är att stärka skyddet för icke-professionella kunder och investerare, i synnerhet de som investerar i Priip-produkter. Den ökade transparens som föreskrivs och harmoniseringen av skyldigheten att tillhandahålla information är också till nytta för den inre marknaden för finansiella tjänster genom att det skapas lika konkurrensvillkor mellan olika produkter och distributionskanaler. Således kommer också konsumenternas förtroende för sektorn för finansiella tjänster att förbättras.

3.2 För att uppnå dessa mål måste Priip-produktutvecklare uppfylla ett antal enhetliga krav avseende produktinformation och ge icke-professionella kunder och investerare ett faktablad om den erbjudna Priip-produkten. På så sätt ska icke-professionella investerare kunna få bättre insikt i en viss produkts ekonomiska beskaffenhet och de risker som är förknippade med den samt kunna jämföra olika erbjudanden.

3.3 Ursprungligen skulle förordningen träda i kraft i slutet av 2016. Detta datum gäller i princip även för de ”genomförandeåtgärder” som kommissionen antog i mitten av detta år genom en delegerad akt på grundval av de europeiska tillsynsmyndigheternas förslag till tekniska tillsynsstandarder. De tekniska tillsynsstandarderna avser faktabladets utformning och innehåll, standardformatet, metoden för att presentera risk och avkastning och beräkna kostnader, villkoren för översyn av uppgifterna i faktabladet och hur ofta den ska göras samt villkoren för uppfyllande av kravet att tillhandahålla icke-professionella investerare faktablad.

3.4 Medan rådet inte gjorde några invändningar mot kommissionens delegerade akt under granskningsperioden avvisade Europaparlamentet texten genom en resolution av den 14 september 2016 ([9]).

3.5 Även om den är direkt tillämplig vid utgången av 2016 och framställningen av ett faktablad inte är kopplad till antagandet av den delegerade akten begärde Europaparlamentet samtidigt att Priips-förordningens ikraftträdande skulle senareläggas. En stor majoritet av medlemsstaterna har också lagt fram samma begäran om uppskov. Det påpekades att avsaknaden av tekniska standarder skulle hindra en smidig tillämpning av förordningen.

3.6 EESK kan med tanke på dessa omständigheter godta principen om att senarelägga förordningens ikraftträdande. Annars skulle det uppstå en risk för att de viktigaste målen (se ovan och nedan) inte uppnås eller inte uppnås i tillräcklig utsträckning. Dessutom avvisades den delegerade akten mindre än fyra månader före texternas ikraftträdande, vilket skulle ha lett till rättsosäkerhet och allvarliga genomförandeproblem för marknadsaktörerna.

([9]) I resolutionen anges följande skäl för att avvisa den delegerade akten:

”A. Det är mycket viktigt att konsumentinformationen om investeringsprodukter är jämförbar för att främja lika villkor på marknaden oavsett vilka slags finansiella mellanhänder det är som utvecklar eller marknadsför dessa produkter.

B. Det skulle vara missvisande för investerare att avlägsna kreditrisken vid beräkningen av riskklassificering för försäkringsprodukter.

C. Behandlingen av produkter med flera möjligheter bör ännu preciseras, särskilt när det gäller den uttryckliga befrielse som beviljats fondföretag enligt förordning (EU) nr 1286/2014.

D. Den delegerade akten i den form som den antogs av kommissionen innehåller felaktigheter i metoden för beräkning av framtida resultatscenarier och uppfyller därför inte kravet enligt förordning (EU) nr 1286/2014 att tillhandahålla information som är ’korrekt, opartisk, tydlig och inte vilseleder’ och särskilt, i fråga om vissa Priip-produkter, visar informationen inte ens i ett negativt scenario, och inte ens för produkter som regelbundet har resulterat i förluster under den rekommenderade kortaste innehavstiden, att investerare skulle kunna förlora pengar.

E. Den delegerade förordningen innehåller ingen detaljerad information om ’varningsmeddelandet’, och detta medför en allvarlig risk för att detta avsnitt i faktabladet tillämpas inkonsekvent på den inre marknaden.

F. Parlamentet anser fortfarande att en ökad standardisering av när varningsmeddelandet ska användas bör införas som ett tillägg till de tekniska standarderna för tillsyn.

G. Om den delegerade förordningen inte ändras finns det en risk för att bestämmelserna i den delegerade förordningen står i strid med lagstiftningens anda och syfte, som är att erbjuda tydlig, jämförbar, begriplig och icke vilseledande information om Priip-produkter för icke-professionella investerare.

H. I den skrivelse av den 30 juni 2016 som ordföranden för utskottet för ekonomi och valutafrågor översände till kommissionen bad parlamentets förhandlingsgrupp kommissionen att bedöma huruvida genomförandet av förordning (EU) nr 1286/2014 borde skjutas upp.”

3.7 Dessutom erinrar EESK om sitt tidigare yttrande om Priip-produkter, där kommittén ställde sig positiv till de berörda förslagen och den väg man slagit in på ([10]). Kommittén underströk vid detta tillfälle vikten av en lagstiftningsakt som för första gången reglerar alla typer av komplexa finansiella produkter och gör dem jämförbara oavsett vilken typ av produktutvecklare det är frågan om (bank, försäkringsbolag eller investeringsbolag).

3.8 Dessutom efterlyste kommittén på detta område en inre finansmarknad där det cirkulerar tydlig, precis, enkel och jämförbar information ([11]). Vidare menade EESK att ett enhetligt, enkelt och standardiserat informationssystem gör informationen jämförbar och begriplig och samtidigt ökar marknadens öppenhet och effektivitet ([12]). Kommittén tillägger nu att de framtida tekniska tillsynsstandarderna redan från början faktiskt bör bidra till att förbättra konsumenternas förtroende. Således måste det tydligt framgå vilka produkter som är komplexa, konsumenterna måste kunna fatta välgrundade beslut och hänsyn måste tas till kostnads- och avkastningsaspekterna. För att undvika inkonsekvens bör man i detta sammanhang beakta reglerna i den framtida Mifid-förordningen ([13]).

3.9 Kommittén anser också att den valda perioden på ett år kan stödjas, förutsatt att uppskovet förblir en undantags- och engångsföreteelse och den mellanliggande perioden används för att anta och offentliggöra den slutgiltiga delegerade akten. Detta bör ske så snabbt som möjligt för att så snart som möjligt skapa klarhet och säkerhet för marknadsaktörer, icke-professionella kunder och investerare.

3.10 Dessutom gör valet av en period på ett år att Priips-förordningens ikraftträdande på nytt sammanfaller med Mifid II-förordningens ikraftträdande ([14]), vilket också kommer konsumenterna till godo. Även Mifid II:s ikraftträdande senarelades tidigare med ett år ([15]), och kommittén ställde sig bakom detta ([16]).

3.11 Detta får dock inte leda till att de tidigare fastställda målen, som kommittén ha gett sitt stöd till, äventyras. Därför måste eventuella ändringar i den delegerade akten vara förenliga med den gällande ramen för Priip-produkter.

3.12 I övrigt tycks det vid behov lämpligare att avvakta översynen av Priips-förordningen, som genom det föreslagna uppskovet med ikraftträdandet nu ska genomföras redan ett år efter Priips-förordningens ikraftträdande ([17]). Man kan då ta hänsyn till de första praktiska och tillsynsrelaterade erfarenheterna.

Bryssel den 14 december 2016.

Georges DASSIS
Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs ordförande

([10]) Se yttrandet i fotnot 4, punkt 1.2.
([11]) Se yttrandet i fotnot 4, punkt 3.2.
([12]) Se yttrandet i fotnot 4, punkt 2.3.
([13]) Se Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU (EUT L 173, 12.6.2014, s. 349).
([14]) Den nya Mifid II-ordningen träder i kraft den 3 januari 2018. Det är två dagar efter det datum som föreskrivs i det aktuella ändringsförslaget om den nya Priips-ordningen.
([15]) Se förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) nr 600/2014 om marknader för finansiella instrument, förordning (EU) nr 596/2014 om marknadsmissbruk och förordning (EU) nr 909/2014 om förbättrad värdepappers-avveckling i Europeiska unionen och om värdepapperscentraler med avseende på vissa datum, COM(2016) 57 final – 2016/0034 (COD) (http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/?qid=1486717110458&uri=CELEX:52016PC0057).
([16]) EESK ställde sig bakom uppskovet med Mifid II:s ikraftträdande, se EESK:s yttrande (EUT C 303, 19.8.2016, s. 91).
([17]) Se artikel 33 i Priips-förordningen, som inte ändras genom det aktuella förslaget. I denna artikel föreskrivs en översyn av förordningen ”senast den 31 december 2018”.